

ULUSLARARASI FUTBOL ORGANİZASYONLARI VE YAYINCILIĞI

(Avrupa Şampiyonası Örneği)

Dr. Gökalp DEMİR

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Bu kitapta yer alan fikirler ve düşünceler yazara ait olup, hiçbir kurum veya kuruluşun görüşünü Yansıtmamaktadır. Bu Kitap "Uluslararası Futbol Organizasyonları Ve Yayıncılığı (Avrupa Şampiyonası Örneği)" adlı doktora tezinden üretilmiştir.

ISBN

978-625-8430-54-7

Kitap Adı

Uluslararası Futbol Organizasyonları ve Yayıncılığı
(Avrupa Şampiyonası Örneği)

Yazar

Gökâl DEMİR

ORCID iD: 0000-0003-2002-8812

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

SPO015000

DOI

10.37609/akya.968

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

KISALTMALAR

TFF	: Türkiye Futbol Federasyonu
A.Ş	: Avrupa Şampiyonası
FIFA	: International Federation of Association Football
UEFA	: Union of European Football Associations
GSB	: Gençlik ve Spor Bakanlığı
TRT	: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu
RTÜK	: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
YÖK	: Yükseköğretim Kurulu

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1

Giriş ve Amaç	1
---------------------	---

Bölüm 2

Genel Bilgiler	5
2.1. Medya	5
2.2. İletişim	7
2.2.1 Varolmak	7
2.2.2 Haberleşmek	7
2.2.3 Paylaşmak	7
2.2.4. Eğlenmek ve Mutlu Olmak	8
2.3 İletişim	8
2.3.1. İletişimin Temel Öğeleri ve Niteliği İletişim Türleri:	9
2.4 Halkla İlişkiler	9
2.5 Kitle İletişim Araçları	10
2.5.1 Gazetecilik	10
2.5.2. Televizyon	12
2.5.3 Radyo	14
2.5.4. Sosyal Medya	15
2.6. Televizyonda Spor Yayınları	19
2.6.1 Spor Yayıncılığı	23
2.6.2 Türkiye’de Spor Yayınları	25
2.6.3 Türkiye’de Spor Yayıncılığı Tarihi	27
2.6.4. Türkiye’de Spor ve Futbol	29
2.6.5. Türkiye Süper Ligi Ekonomisi	31
2.7. Futbol ve Medya İlişkisi	38
2.7.1. Avrupa ve Türkiye’de Yayın Hakları ve Lig Değerleri	44

2.7.2	Türkiyede Ücretli Televizyon İhaleleri	45
2.7.3.	Futbol ve Televizyon İlişkisi	46
2.7.4	Ülkelere Göre Spor Branşları Kültürü.....	48
2.7.5.	Avrupa'da En Çok İzlenen Spor Yayınları.....	49
2.7.6.	Ücretli Kanallar	50
4.7.8.	Futbol Organizasyonları ve Televizyon Yayınları.....	53
2.7.9.	Avrupa Futbolunda Taraftar ve Kulüp Profili	56
2.7.10.	Takımların Kendi Liglerindeki Taraftar Yüzdeleri.....	57
2.7.11	Reyting	61
4.7.12.	Spor Organizasyonları İzlenme Oranı Örneği.....	64
2.7.13.	Dünya Üzerinde Farklı Ülkelerde En Çok İzlenmiş Programlar:.....	66
2.7.14.	Amerikada En Çok Reyting Almış Beş Televizyon Programı.....	67
2.7.15.	2010 Dünya Kupası İzlenme Oranları	67
2.8.	Başlıca Futbol Şampiyonaları.....	68
2.8.1.	Avrupa Futbol Şampiyonası Genel Bilgi.....	68
2.8.2.	Ev Sahibi Ülkeler.....	70
2.8.2.1.	İsviçre.....	70
2.8.2.2.	Avusturya	71
2.9.	Medya.....	72
2.10.	Reklam ve İletişim	72
2.11.	Telekomünikasyon.....	72
2.12.	Trafik ve Ulaşım	73
2.13.	Turizm ve Yemek.....	73
4.14.	Güvenlik.....	74
2.15.	Spor Bahisleri	74

2.16. Toplu Yayın	74
2.17. Taraftar İçin Çalışmalar	74
2.18. Özel Yayınlar	74

Bölüm 3

Spor Organizasyonları ve Politika	77
3.1 Dünya Kupası	77
3.2 Şampiyonlar Ligi	79
3.3 Spor Politikaları	81

Bölüm 4

Tartışma ve Sonuç	83
4.1. Araştırma Sonuçları	87
4.4. Öneriler	90

Kaynakça	93
-----------------------	-----------

KAYNAKLAR

1. Açıkada, C.. **Bilim Teknik Dergisi** , sayı 315.
2. Alver, F. (2008). Kapitalist üretim sürecince ırkçılık,futbol ve medya. **İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi** , 223-248.
3. Alpulu A.,Demir. G. (2019). **Investigation of the Relationship Between the Leisure and Stepping Frequencies of the Students Receiving Recreation Education**, Journal of Education and Training Studies Vol. 7, No. 2; February 2019,
4. Arık, M. (2008). Futbol ve televizyon bağı,simbiyoz beslenme. **İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi** , 197-222.
5. Asna, A. (2012). **Kuramda ve Uygulamada Halkla İlişkiler**. İstanbul: Pozitif Yayıncılık.
6. Atabeyoğlu, C. (1997). **Olimpiyat Oyunlarının 100.Yılında Türkiye**. İstanbul: TMOK Belgesel Yayınlar.
7. Atalay, A. (1998). **Spor Gazeteciliği**. İstanbul: Filiz Kitapevi.
8. Atalay, A. (2004). **Spor Medya ve Serbest Zaman**. İstanbul: Beta Yayınları 2004
9. Baranda C.S.,Lameiras A.A.,Ruiz B.M.,Gender Differences in Sports News Coverage on Twitter Int J Environ Res Public Health. 2020 Jul; 17(14): 5199.
10. Published online 2020 Jul 18. doi: 10.3390/ijerph17145199
11. Buraimo B.,(2019),Exposure and Television Audience Demand:The Case of English Premier League Football,London,Sag
12. Beaujean, R., Burda, H., & Wirtz, B. (2010). **SevenoneMedia-Gmbh-2006**. Stuttgart: ARD.
13. Bıçakcı,İ.(1999).İletişim ve Halkla İlişkiler(Eleştirisel Bir Yaklaşım).İstanbul MediaCat Yayınları
14. Boyle, R. (2006). **Sports Journalism** . Sage Verlag
15. Cashmore, E. (1994). **And there was television**. London: Routledge.
16. Clayton, S., W.Dittmore, S., & Branvold, S. E. (2006). **Sport Public Relations**. Human Kinetics.
17. Çakır, H. (2008). Türk Basınında İlk Spor Gazetesi. **İletişim ve Kuram Dergisi** , 169-196.
18. Çol, Z. (1998). **Cumhuriyetin 75.Yılında Spor Medyası Semineri**. İstanbul: TSYP.
19. Demiray,U. (2012) TC Anadolu Üniversitesi Yayını No:2548,Açıköğretim Fakültesi Yayını No:1518,(Ünite 3)
20. Dietrich, F. H., & Olaf, J. (1993). **Privatfernsehen in Deutschland**.
21. Dinser, Ş. (2011). Karşılaştırılmalı İzleyici Ölçümleri. **Uzmanlık Tezi** .
22. Fifa-Media. (2010). **FIFA World Cup South Africa**.
23. Gottschalk, P. (2005). **Fussball -Em 2004**. Ulstein Verlag.
24. Hackforth, J. (1994). **ABC des Sportjournalismus**. UVK Verlag.
25. Holtz-Bacha, C. (2006). **Fussball Fernsehen Politik**. Wiesbaden: VS Verlag

26. Holt, M. (2006). The Ownership and Control of Elite Club Competition in European Football, *Journal Soccer&Society*, Volume 8, Published online: 11 Dec 2006, Pages 50-67, <https://doi.org/10.1080/14660970600989491>
27. Işık, M. (2008). **Kitle İletişim Teorilerine Giriş**. Konya: Eğitim Kitapevi.
28. Jarren, O. (1995). **Medien und Journalismus 2**. Westdeutscher Verlag.
29. Karasüleymanoğlu, A. (1986). **Basın Açısından Spor, Yeni Boyutlarıyla Spor**. Ankara: Engin Yayınlar
30. Kurumu, B. T. (2012). **Pazar Verileri Raporu 2. Çeyrek**.
31. M, Friedchen (2006). **Fussball und Fernsehenwerbung**. S:76,80
32. Martinolli, L., Tanyeli, E., Hasler, R., Burkhardt, P., Baehler, H., Neff, F., et al. (2008). **A million football fans in a city of 1200.0000 inhabitants- a nightmare for emergency medicine and disaster management? Euro 2008 and the Orange Wonder of Berne**. Berne.
33. Medienmitteligung, 7. (2008). **Die Euro 2008 Sa zieht Bilanz-Expect Emotions**. Switzerland: UEFA.
34. Medienmitteligung-Fifa. (2008). **Die EURO 2008 zieht Bilanz-Expect Emotions**. 2008 Mediadesk.
35. Melda Cinman Şimşek, N. T. (2011). **Medya okuryazarlığı**. Parşömen Yayıncılık: istanbul.
36. Meyn, H. (2001). **Massenmedien in Deutschland**. UVK Medien
37. Müller, E., & Schwier, J. (2006). **Medien Fussball im europaeischen Vergleich**. Halem Verlag: S:56
38. Müller, H., Rütter, H., & Stettler, J. (2009). **UEFA EURO 2008 und Nachhaltigkeit**, Forschungsinstitut für Freizeit und Tourismus.
39. Parrish, P, Preuss, H., Siller, H., Zehrer, A., Schütte, N., & Stickdorn, M. (2008). **Wirtschaftliche Wirkungen und Konsumverhalten der EURO 2008 Besucher**. Wiesbaden: Gabler Verlag.
40. Renggli, T., & Honegger, A. (2008). **Euro 2008**. Fona.
41. Rowe, D. (1995). **Popular Cultures: Rock Music, Sport and the Politics of Pleasure**. SAGE.
42. Rütter Partner **Wirtschaftliche Wirkungen der UEFA EURO 2008 in der Schweiz**
43. Universitaet Bern, 2008
44. RTÜK. (2008). **Televizyonlardaki Spor Programlarının İzlenme Eğilimleri Kamuoyu Araştırması**. RTÜK.
45. Saatçioğlu, C., Çakmak U.D. (2019), **Avrupa ve Türkiye'de Futbol Ekonomisi: Karşılaştırmalı Bir İnceleme**, *Sakarya İktisat Dergisi* Cilt 8, SAYI 4, 2019, SS. 331-350
46. Schaffrath, M. (2006). **Spitzensport und Sportjournalismus**. Pullheim: Mediensport Verlag.
47. Schauerte, T., & Schwier, J. (2008). **Die Ökonomie des Sports in den Medien**. Halem Verlag.
48. Schierl, T. (2007). **Handbuch, Medien, Kommunikation und Sport**. Köln: Hoffman Verlag.

49. Schlegel, S. (1995). **Ethik im Sportjournalismus ? Von der sportlichen Fairness in der Medien berichterstattung.**
50. Schneider, V., & Raue, J. (2006). **Das Neue Handbuch des Journalismus.** Rowohlt: Taschenbuch Verlag.
51. Scholz, R. (1998). **Konvergenz im Tv Sport.** Deutschland.
52. Schwier, J. (2002). **Mediensport.** Schorndorf: Schneider Verlag.
53. Sportbusiness-Group. (2001). **European Football Channels.**
54. SportsEconAustria. (2009). **Makroökonomische und sektorale Effekte der UEFA EURO 2008 in Österreich.** Institut für Sportökonomie.
55. T, F. (1995). **The Sport Writing Handbook.** UK: Lawrence Erlbaum Associates.
56. Tayfun, R. (2009). **Etkili İletişim ve Beden Dili.** İstanbul: Nobel.
57. Thielemann, M. (2008). **Kommunikationsforschung: Das Selbstverständnis im Sportjournalismus.** Saarbrücken: VDM Verlag.
58. Togo, O. T., & Öztürk, A. **Spor Organizasyonlarına Katılan Çalışanların Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi: Şirketler Ligi Örneği.** Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi, 11(1), 55-64.
59. Tokgöz, O. (2006). **Temel Gazetecilik.** Ankara: İmge Yayınevi
60. Uslu, D., & Erdem, R. (2004). **Futbol takımı taraftarlığının hastane çalışanları üzerine etkisi.** Hacettepe Sağlık İdare Dergisi , Cilt 7 Sayı:1.
61. (www.comscore.com, 04.10.2013)
62. <https://sportuptr.com/spor-yayinciliginda-dijitallesme/> erişim tarihi 05.06.2021
63. <https://digitalage.com.tr/televizyon-yayinciligi-2020de-bitecek-mi/2/>
64. <https://sporisdunyasi.wordpress.com/category/medya-yayin-hakki/televizyon-yayin-haklari/>
65. (www.gsb.gov.tr, 22.05. 2019)
66. (www.hürriyet.com-27 Temmuz 2011)
67. (www.hurriyet.com 15.11.2011)
68. <https://www.aktifbank.com.tr/Documents/Ekolig-Final-11112019.pdf>
69. (www.transfermarkt.com.13.12.2021)
70. 01.12.2021 tarihinde <https://www.uefa.com/nationalassociations/uefaran-kings/country/#/yr/2022> adresinden ulaşılmıştır.
71. (07.08.2012 tarihinde 07.08.2012 www.tobb.org.tr adresinden erişildi)
72. . (www.dfb.de 15.08.2008)
73. (<http://www.internettrafficreport.com/>,15.10.2011)
74. (10.05.2021 tarihinde <https://dijilopedi.com/2021-dunya-internet-sosyal-medya-ve-mobil-kullanim-istatistikleri/> adresinden erişildi)
75. (www.milliyet.com 23.05.2013)
76. <https://medium.com/@burhanysr/sporda-di%CC%87ji%CC%87tal-yayin-d%C3%B6nemi%CC%87-erişim tarihi 15.07.2021>
77. https://www.itohaber.com/haber/guncel/201932/ekonomiye_1_5_milyar_euro_kazandiracak.html
78. <https://www.cnnturk.com/spor/futbol/sampiyonlar-liginde-gelir-sistemi-aciklandi?page=9>

79. (www.wikipedia.com 02.11.2012)
80. (www.sportmarkt.de,2010)
81. (www.agbanadolu.com.tr.14.09.2008)
82. (www.vipedia.com 10.02.2013)
83. (<https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/dunya-kupasinda-seyirci-reko-ru-1177577> 20.08.2021)
84. 15.Mart 2010 tarihinde erişim sağlanmıştır.
85. (<http://www.uefa.com/news/newsid=353792.html>)
86. <https://www.trthaber.com/haber/dunya/dunya-kupasi-icin-rusya-da-ust-duzey-guvenlik-onlemleri-aliniyor-369521.html>
87. <https://www.milliyet.com.tr/skorer/interpolden-genis-guvenlik-onle-mi-1246275> 01.07.2020
88. (Televizyonlardaki Spor Programlarının İzlenme Eğilimleri Kamuoyu Araştırması, Ağustos 2008, RTÜK)
89. (<http://devrimderki.blogspot.com/2012/02/kulup-mu-milli-takm-m.html> 03.05.2013)
90. <https://www.milliyet.com.tr/skorer/euro-2016daki-tv-satislari-dunya-ku-pasina-fark-atti-2272262>